

Filmoteka Szkolna

Temat lekcji: Rysowanie uczuć światłem na przykładzie fragmentów „Wojaczka” Lecha Majewskiego

Opracowanie: Katarzyna Zabłocka

Etap edukacyjny: gimnazjalny

Przedmiot: plastyka, wiedza o kulturze

Czas: 2 godziny lekcyjne (z projekcją fragmentów filmu)

Pytanie kluczowe: Jakimi artystycznymi środkami wyrazu można wyrazić poezję w filmie i sztukach plastycznych?

Po zajęciach uczeń będzie umiał:

- dostrzegać związki między językiem filmu i sztuk plastycznych a językiem poezji;
- twórczo interpretować obrazy filmowe.

Metody pracy: burza mózgów, miniwykład, analiza fragmentów filmu, praca z tekstem, indywidualna praca twórcza wykorzystująca technikę pasteli.

Materiały dydaktyczne:

- wybrane fragmenty filmu „Wojaczek” Lech Majewskiego;
- materiał pomocniczy 1-2;
- czarny brystol, biała pastela.

Słowa kluczowe: pastela, kontrast, ekspozycja, kompozycja, inspiracja, negatyw, pozytyw, rysunek światłem

Uwagi:

Uczniowie powinni znać podstawowe pojęcia związane z językiem filmu. Odpowiednio wcześniej poprosz podopiecznych, aby każdy z nich przyniósł na lekcję wybrany wiersz Rafała Wojaczka.

Przebieg zajęć:

- Zapowiedz, że przez najbliższe dwie godziny lekcyjne będziecie zajmować się poezją Rafała Wojaczka.
- Zapytaj uczniów, czy znają wiersze tego poety. Co o nich sądzą? Czy są im bliskie? Poprosz o luźne i szczere wypowiedzi, nie komentuj. Wspólnie przybliżcie postać poety.
- Rozdaj uczniom kserokopie tekstu wiersza „Była potrzeba” Rafała Wojaczka (materiał pomocniczy nr 1). Zaproś do cichej lektury.
- Na tablicy zapisz słowa: „negatywny” i „pozytywny”. Poprosz uczniów o luźne skojarzenia z tymi przeciwieństwami i podanie własnej definicji obu pojęć.
- Rozdaj uczniom skserowaną tabelę (materiał pomocniczy nr 2). Poprosz o określenie treści/wartości pozytywnych i negatywnych w wierszu i wypełnienie dwóch pierwszych kolumn tabeli. Chętni odczytują swoje spostrzeżenia.
- Zaproś uczniów do obejrzenia fragmentów filmu Lecha Majewskiego. Ich zadaniem będzie zanotowanie w trakcie projekcji (w ostatniej kolumnie tabeli – materiał pomocniczy nr 2) elementów języka filmowego (plany filmowe, ruchy kamery, cięcia montażowe, tempo, dźwięk, oświetlenie, muzyka, kolorystyka poszczególnych ujęć), które zostały wykorzystane

Filmoteka Szkolna

do zobrazowania zapisanych wcześniej przez uczniów pojęć negatywnych i pozytywnych z wiersza Rafała Wojaczka (jeżeli będzie to konieczne, zaprezentuj fragmenty filmu kilkakrotnie).

- Poproś uczniów o odpowiedź na pytanie: Jakimi środkami filmowego wyrazu reżyser oddał charakter twórczości Wojaczka?
- Zapowiedz uczniom, że teraz oni spróbują „narysować” wiersz. Przed rozpoczęciem zadania omów szczegółowo proponowaną technikę pasteli. Prace uczniów będą inspirowane wierszami, które każdy z nich przyniósł na lekcję.
- W trakcie wykonywania prac udzielaj wskazówek i pomagaj podopiecznym.
- Zorganizuj klasową prezentację prac.
- Poproś, by uczniowie spróbowali określić elementy negatywne i pozytywne, które pojawiły się w ich pracach.

Materiał pomocniczy nr 1

BYŁA POTRZEBA

Była potrzeba życia, była śmierci potrzeba.

Była potrzeba wiersza, potrzeba miłości.

Była potrzeba Ciebie i Królową Polski

Nazywałem Cię wtedy na użytek wiersza.

Była potrzeba wódki i potrzeba śliny,

I piłem i zarówno smakowałem mydliny.

I gdy oszukiwałem na użytek potrzeby

Życia, z oszustwem zaraz rósł rachunek śmierci.

Rafał Wojacek, „Wiersze”, wybrał i posłowiem opatrzył T. Pióro, Warszawa 1999, s. 343.

Materiał pomocniczy nr 2

Elementy pozytywne w wierszu	Elementy negatywne w wierszu	Elementy języka filmowego
życie	śmierć	